

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Admirandvm vindictae divinae theatrvm

Tympe, Matthäus

Monasterii Westphaliae, 1611

Crudelitas ac tyrannis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51314)

um ad fores Palatii sedentem inter omnes mortales maximè despexerat, ita ut suadentibus amicis excelsam trabem altitudinis quinquaginta cubitorum, è qua eum suspenderet, fieri iusserit, & propter eum omnes Iudæos per litteras annulo regio signatas ubique trucidari mandarit, tandem coactus est cum summa sua ignominia illum ipsum Mardocheum equo vectum & regijs vestibibus amictum per plateas circumducere, & exclamare; Sic honorabitur, quemcunq; Rex voluit honorare, ac demum in ipsam trabem quam Mardocheo parauerat iussu Regis (Assueri) adactus est.

Antiochus contemnens Iudæos eorumq; Deum minatus est se Hierosolymam in congeriem sepulchri conuersurum, & Iudæos tanquam sepultura indignos se auibus ac feris diripiendos traditurum, insanabili & inuisibili plaga à Deo percussus est. ut enim finiuit, ait historia, hunc ipsum sermonem, &c.

De Phariseo præ se publicanum humilem ceterosque homines aspernante, ait Christus, Descendit hic (publicanus) iustificatus in domum suam ab illo (Phariseo).

POENAE AC INFELICES EXI-
tus Crudelitatis ac tyrannidis.

Quintilius Varus ad administrandam Germaniam amandatus, dum asperè nimis ac durè barbaram gentem illam tractaret ad

Esth. c. 3.
4. 5. 6. 7.

cap. 6. 9.

5.
2. Macc. 9. 5

6.
Luc. 18. 9.

1.
Sen. Non
diu potest
quæ multo
desse.

D 3

rum malo
exercetur
stare po-
tentia.

defectionem impulit, atq; adeo cum adu-
sus eosdem bello decerneret, profligatis
cæsis Romanorum copijs ipse desperatione
actus sibi ipsi mortem consciuit. Dio histo-
Rom. lib. 56.

2.

Tyrannus
specie leni-
tatis & cle-
mentiae fal-
lit, dum vi-
res confir-
mat se seq;
opibus &
præsidijs
munit,

Domitius Nero imp. biennio sui imper-
commodissimus erat princeps: confirmatus
vero principatu in contrarium prorsus ve-
tebatur, insitam immanitatem diutius dilu-
mulare nõ valens quasi bestia indomita &
manis in omnes ordines grassabatur. Quo-
do vero multi in illum conspirassent com-
infelici, anno 14. sui imperij vili indutus
ste fugam arripens in spelunca quadam
equites se quærentes aduertare cognouit, si-

De his fusi-
us Sueton.
in Ner. ca.
43. 44. 45.
& c. 49. &
Dio in Ner.

ipfi, licet pauidus, intulit manus, eum
agrè morientem vnus ex tribus vel qua-
or libertis qui ipsum comitati fuerant con-
cit, 4. idus Iunij (quo die olim Octavianus
coniugem interfecerat) agens suæ aetatis
num 32.

3.

lib. 1.

Domitianus imp. (qui, vt ait Herodianus
nihil sibi ad extremam crudelitatem relin-
fecit) tandem cum admodum atrociter
Christianos persecutionis eius impetus fu-
ret, meruit, vlciscente iam numine, glori-
tolli. Ethnicus poeta Iuuenalis propter ef-
sum Christianum sanguinem eum fuisse
catum putauit. Nam cum ait, tunc illi per-
cum cerdonibus (sic ignominiae causa) Ch-
stianos perinde ac vilissimas personas app-

Sat. 4.

lat) timēdus esse cœperat, absq; dubio alludit ad necem ipsi illatam à Stephano Flaviæ Domitillæ sc̄minæ Christianæ (quã in Insulam relegarat) procuratore; qui simulans se de cõ- iurationis indicio illi offerre libellum, è bra- chio quod ad collum appensum, fractam ma- num fingens, dolosè gestabat, exserens gladi- um atque percutiens, fortiter agens, illum se defendentem confodit & necavit.

Commodus imp. (qui apud Lamprid. sc̄ui- or Domitiano dicitur) cum statuisset complu- res viros Consulares ac Senatores occidere, inprimisq; Marciam quam loco coniugis ha- bebat, nec non Lætum præfectum prætorio, ac Electũ custodem cubiculi, eorundem con- spiratione à Narcisso athleta oppressis fauci- bus strangulatur, & qui viuens multis lacry- marum caussam præbebat risus materiam ijs- dem moriens suppeditabat.

Vbi Eusebiani (Ariani) oues gregis Ale- xandrini destitutas pastore (S. Athanasio) vi- dent, quendam nomine Gregorium, lupum in locum pastoris substitunt, qui ad sex an- nos multo maiore crudelitate quam agrestes belluæ in gregem vsus, tandem à suis ipsius o- uibus miserè extinctus fuit, debitasq; suæ im- probitatis pœnas persoluit.

Attila Rex Hunnorum, qui ex prædi- ctione cuiusdam sanctiis, viri cognominari voluit flagellum Dei, quòd à Deo missus esset ultor scelerum peccantium Christianorum,

D 4 instar

Anno
Chr. 98.
Hæc pluri-
bus Suet. in
Dom. c. 17.
Philostr.
li. 8. Dio 26.
licet diuerso
modo
rem gestã
referant.

4-
Anno
Chr. 194.

Hæc fufius
Herodian.
li. 1. Dio 26.

5.
Anno
Chr. 342.
Theod. li.
2. c. 4.

6.
Ad huius
nomen cõ-
tremuit v.
niuersus
orbis.

Esa io. instar Aflur qui virga furoris Domini est no-
Paul. diac. minatus, fultus fortissimarum gentium que
lib 15. subiugauerat præsidio ad occidentale demo-
 liendum animum intendit imperium, cui
 exercitus septingentorum millium numerus
 ferebatur: vir in concussionem orbis in me-
 do natus, terrarum omnium metu quoq; ve-
 gatus, supplicanti- bus inexorabilis & inces-
 superbus erat. Noctu vero mulieris manu ca-
Anno tro confossus est, teste Marcellino. Recte pro-
Chr. 454. inde Theodoretus: Mundi huius præsul-
De curat gubernator patitur tyrannos esse ceu que-
græc. affec, dam carnifices, vt per eos ab impijs & iniquis
scr. 6. hominibus pœnas exigat; mox tamen & eos-
 dem tyrannos exactissimo traditurus præ-
 plicio.

7. Basiliscus tyrannus hæreticus, qui expe-
Procop. de so Zenone imp. inuaserat imperium, cum
bello xore & filijs fame contabescere & perire co-
VVand. gebatur, cum annum vnum & menses octo
lib. 1. imperasset. Tali clausit sine vitam homi-
Anno signi avaritia, vt ne cerdonibus quidem & cer-
Chr. 477. temptis opificibus parceret, omniaq; ple-
 essent lacrymarum inter ipsius exactio-
 teste Suida.

8. Hunericus Rex VVandalorum truculen-
Anno tus carnifex instar Antiochi, Herodis. & Mo-
Chr. 484. ximini, vermibus vlticibus est consumptus.
Iob 40. Qui dispergit superbos in furore suo, & re-
 spiciens omnem arrogantem humiliat, exci-
 tatus tanquam dormiens, ipsum, cum de pro-
 stratus

frata fide Catholica amens putaret parādum
 sibi triumphum, diuinam coēgit experiri
 vindictam, & vermibus consumendum tra-
 dens omnium hominum miserrimum reddi-
 dit. Putrefactum & ebulliens vermibus (ait
 Victor de persec. Vand. lib. 3.) non corpus
 sed partes corporis eius videbantur esse se-
 pulpæ. Gregor. Turonensis de execrabili eius
 obitu ait: Tunc & sol teter apparuit, ita vt vix
 ab ea pars vel tertia eluceret, credo namque
 pro tantis sceleribus & effusione sanguinis in-
 nocentis. Hunericus vero post tantum faci-
 nus arreptus à demone, qui diu de sanctorum
 sanguine pastus fuerat, proprijs se morsibus
 laniabat, in quo etiam cruciatu vitam indig-
 nam iusta morte finiuit. S. Isidorus ait eum
 interioribus cunctis effusis miserabiliter vi-
 tam amississe. Fuerunt plane eiusmodi tam di-
 ra supplicia præiudicium æternæ damnatio-
 nis, Ac primum quidem prædixit fortissima
 Judith his verbis: Væ genti insurgenti super
 genus meum: Dominus enim omnipotens
 vindicabit in eis: in die iudicij visitabit illos:
 dabit enim ignem & vermes in carnes eorum,
 vt vrantur & sentiant vsq; in sempiternum.
 sarcophagum certe eius, ipsa putrium carni-
 um theca, irę Dei præclarum atq; perspicuum
 monumentum non fuit digniori epitaphio
 inscribendū quam quod ad Regem Tyri dixit
 Ezechiel: Nihil factus es, & non eris in pepe-
 tuum: vel quod magnus ille Mathathias de

De gestis
 Franc. lib.
 2. c. 3.

Cap. 19.

Cap. 28.

1. Macc. 2.

D 5 huic

huic simili Antlocho dixit: Gloria eius fumus
& vermis est.

9.
Plutar. in
Vitel.
Sic & Bur-
gundia dux
Carolus au-
dax vna cū
stirpe inte-
riit, quia se-
uus extite-
rat, & 10.
crudeliter
victorias
exercuerat.
Cic. 1. disp.
Tusc.
Iuuen. ad
generum
Cereris si-
ne cade &
sanguine
pauci.

II.
Descēdunt
Reges &
sicca mor-
te tyranni.
Mors tam
breui sece-
ra argumē-
to est Deū
voluisse in
fontis mor-
te vlciſci.

Vespasiani stirps male perijt, quia is Ve-
tellianum quendam ducem, qui multos an-
nos in antro subterraneo delituerat probi-
tum interfecit, quamuis vxor eiusdem, po-
positis ad genua Vespasiani liberis, quos
latebra viro genuerat, tāta affectus vehemen-
tia pro marito supplicaret, vt ipsi etiā Vespasiano
lacrymas excuteret.

Theramenes Atheniensis cum cicuta
(Venenum) nihil commertus bibere cogi-
teretur (propterea quod reliquorum 30. ty-
rannorum crudelitati aduersaretur) aduer-
sario & præcipuo suæ necis auctori Critias
dens poculum propinavit. Nec effectus
ruit illa imprecatio, Nam haud ita multo
post & Critias tyrannus interfecit. Nam
prima pugna quam triginta cum ijs qui Pa-
rænum occupauerant commiserunt.

Clearchi primi Heraclienſium tyran-
ni fratrem Satyrum ait Memnon historio-
tam horribili morbo interiſſe vt cunctis
pareret ipsum suæ crudelitatis pœnas
re. Nam carcinoma in inguine ipsius
pullularat sanie intolerabilis foetoris vbi-
tim manans vt neque ministri neque medici
putredinis graueolentiam ferre possent.

Non dissimili mortis genere Herodes magnus
ter Phalaris interiit. Vide locum de persec. Chast.

Henricus eo nomine tertius Gallia: Rex
iacet manu Monachi peremptus medicato
cultro in viscera adacto. Parabat ille, quonia
prole carebat, sororio Henrico Vindomiensi
regnum relinquere, quamuis à tenera ætate
prouis de religione opinionibus infecto, eoq;
tempore diris deuoto à Pontificibus Roma-
nis, iureq; successionis spoliato, nunc mente
mutata Christianissimo Gallia: Regi. Consili-
o indicato magna pars proceru re cum alijs
principibus communicata, tum Gallis, tum
externis, pro salute patriæ, pro religione su-
munt arma, vndiq; auxilia conquirunt. Prin-
ceps Guisus, in cuius & familia: virtute spes
& fortunæ Gallia: hac tempestate sitæ erant.
Procerum conatus Hêricus vindicare parans
Guisum perimedi certus Lutetiam aduocat,
& cum consilium nõ processisset furente po-
pulo atq; ad arma cõcitato, ex ea vrbe raptim
discedens haud magno interuallo simulat se
ad meliora consilia traductum publicè de cõ-
muni salute deliberare velle. Blesis, quæ vrbs
Ligeri alluitur, cunctis ordinibus eius accitu
conuenientibus Guisum & Cardinalem eius
fratrem securos per fidem conuentus in regia
perimit (confictis tamen post cædem maie-
statis criminibus, vt iure factum videretur)
accusatos, nullo defendere, decretumq; vt le-
ge maiestatis punirêtur. Capit alios, in his Bor-
bonium Cardinalem, cui in affecta quãuis æ-
tate proxima imperandi spes post Henricum
desti-

Ioan. Ma-
rian. li 1. de
Rege, &c.
cap. 6.

Impij au-
sus haud
impunè
cadunt.

Principu
potentia
imbecillis
est si reuc-
rentia ab
animis sub-
ditorum se-
mel recess-
sit.

Regum vo-
luntates in
eo quod
proposue-
runt inui-
dæ sunt.

destinabatur iure sanguinis. Commouit eam
 magnæ Galliaë partis animos, multaq; ciui-
 tes Henrico abdicato pro communi salute
 publicè rebellarunt. Princeps Lutetia, verum
 motus plebis ad instar torrentis est, ad breue
 tempus inflatur, Residente multitudinis in-
 petu atque Henrico ad quartum ab vrbe lap-
 dem castra habente nõ sine spe eius vrbis ab-
 dicandæ res propemodum deploratas vni-
 iuuenis audacia ad tempus breue certe recu-
 uit. Iacobus Clemens nomine in sui ordinis
 Dominicano Collegio Theologiae operan-
 dabat, cum cognito à Theologis quos ex-
 sciscitatus tyrannum iure interim posse, tu-
 acceptis litteris ab ijs quos ab Henrico
 in vrbem aut palã stare odoratus erat, suppre-
 consilio, certus Regis perimendi in cal-
 abijt Kal. Aug. anno milles. quingent. octu-

nono. Nec mora, quasi arcana ciuium con-
 municaturus ad regem continuo admittit
 redditis quas adferebat litteris, in diem po-
 ximum sustentare iubetur. Ergo ipsis Kal.
 Aug. qui dies Petri apostoli vinculis sacra-
 facris operatus ad Regem è lecto surgente
 nondum plane vestitum eo aduocante ingre-
 ditur. Sermonibus vltro citroq; habitis ce-
 prope accessisset specie alias litteras in manu
 tradendi, cultro quem herbis noxijs medicis
 tum manu tegebat, supra vesicam altum
 nus infixit. Insignem animi confidentiam
 facinus memorabile. Doloze Rex percussus
 eodem

Sic. Iud 3.
 Aiod. mus
 neribus in
 Eglonis
 Moabita-
 rum Regis
 animũ in-
 sinuatis, eũ
 peremit
 pugione in
 ventre con-
 fixo, popu-
 lareq; suos
 dura serui-
 tute cri-
 puit.

eodem cultro interfectoris oculum & pectus
ferit, proditorem, patricidam in clamans, ir-
rumpunt aulici re insolita commoti, prostra-
to atque exanimi pleraque vulnera feritate
& sæuitia imponunt, nihil elocuto ac læto
potius, vti ex vultu apparebat, quod re patra-
ta cruciatus alios, quos, vt par esset, veritus e-
rat euaderet. Simul suo sanguine patriæ com-
munis & gentis libertatem redemptam inter
ictus & vulnera impense lætabatur scilicet.
Cæde cædes expiata, & manibus Guisij ducis
perfide perempti regio sanguine est paren-
tatum. Sic Clemens ille periit, 24. natus an-
nos, simplici iuuenis ingenio, neque robusto
corpore, sed maior vis vires & animum con-
firmabat. Rex nocte proxima in magna spe
salutis eoque nullis sacris procuratus, secun-
da hora post mediam noctem in illa Dauidis
verba prorumpens: Ecce enim in iniquitati-
bus conceptus sum, & in peccatis concepit me
mater mea, extremum spiritum edidit, felix
futurus, si cum primis vltima contexuisset,
talemque se principem præstitillet qualis sub
Carolo fratre Rege fuisse credebatur, &c.

Ticinensis ciuitas per tres annos & aliquot
menses obsidionem perferens tandem se Al-
boino (Regi Longobardorum) tradidit, & ob-
sidentibus Longobardis. In quam cum Al-
boinus, per portam quæ dicitur S. Ioannis ab
orientali vrbis parte introiret, equus eius in
portæ medio concidens, quamuis calcaribus
stimu-

Vi & ar-
mis Remp.
occupans,
nullo iure,
nullo pu-
blico ciui-
um consen-
su, à quo-
cunq; peri-
mi potest,
vt publi-
cus hostis.

Vitæ suæ
periculo
publicam
incolumi-
tatem rede-
mit,

Psal. 50.

Bona iuue-
tæ maior
ætas flagi-
tio oblite-
rauit.

13.

Paul. draç.
de gestis
Longob.
li. 2. c. 13.

Cap. 14.

14.

Cedrenus.

Plura exē-
plā lege in
loco de
persequen-
tibus Chri-
stianis,

stimulatus, quamuis hinc inde à stratoriorum
beribus cæsus non poterat eleuari. Tunc de-
dam de Longobardis ita Regem allocutus
Memento domine Rex, quale votum vo-
sti, frange tam dirum votum & ingredieris
urbem. Vere enim Christianus est populus
hac ciuitate. Siquidem Alboinus, voverat
quod vniuersum populum qui se dedere vo-
luerat, gladio extingueret. Qui postquam
tale votum distrumpens veniam promisit
mox equo surgente ciuitatem ingressus in
promissione permansit, &c. hæc Paul. Dia-
qui etiam subiungit quomodo hic Rex
dijs suæ coniugis Rosimundæ peremptus
per Helmigem Regis armigerum, cui Hel-
gi ipsa postea mortis poculū propinauit. In
vero vbi sensit se mortis poculū bibisse, Ro-
mundam (euaginato gladio super eam) quæ
reliquum erat bibere coëgit. Sicque agens
Deo vindice qui in noxios populos cruci-
cæde depascebant (Rex, Regina, &c.) in
ipsos suam ipsorum sæuitiam retorquent,
omnipotentis Dei iudicio Regis interfec-
res nequissimi vno momento pereunt.

Quia Phocas imp. tyrannice imperium
uasit, & idem tyrannice administrauit, tandem
Photinus quidam ignominiose eum è solio
trahit, imperatoria veste spoliat, nigraque
ste circumdatum & numellis inclusum cõtra
ptim ad Heraclium deducit, qui iubet manus
& pedes, mox humeros & pudenda ei am-
p

tari,
fuit
Hun-
sim-
tes
se. E-
pelli-
tene
defic

PV

N
prat-
nis e-
iuuer-
in m-
spes
tuna
naria
desp-
hona
ratis
hom-
tunt
ple
cui a
parat
rogã

tari, tandem & caput, trunci quod reliquum fuit, milites in foro Bovis combusserunt. Hunc tandem consecutus est finem immanissimus tyrannus, quem satius fuisset apud milites lixam quam imperatorem professum esse. Eo ceca dominandi cupiditas homines impellit, ut dum quod est supra vires appetunt, tenereque non valent sub molis ruina oppressi deficiant.

PVNITVR FAMILIARITAS CVM

*Damone, per quam incurrunt impij
mortem animæ, & saepe corporis.*

Nicolaus Remigius (lib. 1. dæmonolatriæ c. 9.) ait: Theodorus Maillotius (is præturam in vasta regni provincia quæ ditioris est Lotharingæ senex obtinuit) cū adhuc iuuenis amplissima familia natā adolescentulā in matrimoniū deperiret, & illi eius potiundę spes omnis esset abscissa atque erepta (nā & fortuna egens atque humilis atque famulatus mercenaria cōditiōe, in qua tum erat ignobilis & despiciatus nullā ne detegēdi quidē amoris sui honestā satis rationē videbat) Ergo, ut desperatis rebus & ipsa se iā deserēte expectatione, homines ad quoduis cōsiliū se facile cōuertunt ac nullo delectu fugienda sequēdave amplectūtur, Maillotius conseruū ex Germania, cui audiuerat dēmonē esse ad quęcūque obsequā paratissimū, adit, huicque suā egritudinē aperit, rogās, ut si quod ei remediū adferre posset, id ne graua-

D. Leo ho.
19. de pas-
sione Chris-
ti: Benefi-
cia dæmo-
nū cunctis
sunt nocē-
tiora vul-
neribus.